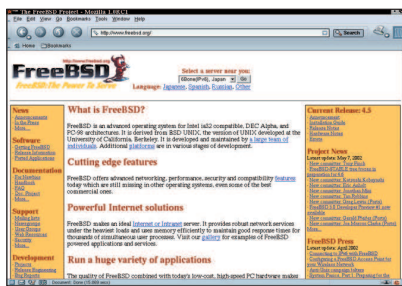

2002 a szabad rendszerek éve

A címben szándékosan használtam többes számot, hiszen nemcsak a Linux érhető el „ingyenesen”, hanem számos egyéb rendszer is.

Biztosan mindenki hallott már valamelyik BSD-alapú rendszerről, melyek közül a FreeBSD a legismertebb. Aki multimédiával foglalkozik, vélhetőleg találkozott már a BeOS rendszerrel, mely szédítő sebességéről ismerszik meg, legyen szó bármilyen multimédiás alkalmazásról. A BeOS sajnos élet és halál között lebeg(ett), azonban lelkes fejlesztők, olyanok, akik a Linuxot a jelenlegi szintre emelték, próbálják menteni a menthetőt, és támogatni kedvenc operációs rendszerüket. Egyéb nyílt forrású fejlesztések is napvilágot láttak, ezek egyike az OpenBeOS. Említésre méltó rendszer a QNX is, ami szintén ingyenesen tölthető le, azonban mind a BeOS, mind a QNX zárt forráskódot használ. Amennyiben valaki arra adja fejét és megvizsgálja a szabad rendszereket, láthatja, hogy a fejlesztők előszeretettel használják a Microsoft által elavultnak ítélt Unix-alapokat (természetesen itt nem említjük meg a Microsoft-termékek kiváltására készülő rendszereket), erre a legfrissebb példa az Apple által megalkotott MacOS X, ami BSD-alapokon nyugszik. A <http://www.freeos.com> oldalon körülnézve láthatjuk, hogy nem a Linux az egyetlen választási lehetőség, azonban a támogatottság nagyon sokat számít egy rendszer kiválasztásánál. A nyílt forrású rendszerek között vitathatatlan tény, hogy a Linux rendelkezik a legjobb a támogatottsággal, ez abból is jól látszik, hogy a BSD-k egy kiegészítés révén linuxos binárisokat is képesek futtatni. A programok jelentős része még mindig GNU-fejlesztés, ezért helyesen GNU/Linux lenne a neve, azonban megjelentek olyan egyéb ingyenes fejlesztések, illetve kereskedelmi termékek amelyek már nem GNU-fejlesztések. A támogatottságot és az elérhető programok mennyiségét és minőségét tekintve, azt hiszem, elérkeztünk az asztali Linux felnőtté válásához. Napjainkban a Linux telepítése sem kíván meg nagyobb szakértelmet, mint egy akármilyen „ablakos” rendszer, sőt, egy hibásan felismert alkatrész ügyében a linuxot könnyebben rá tudjuk venni a helyes meghajtó használatára, így bizton állíthatom, hogy a

kezdő felhasználó sem részesülne semmilyen megkülönböztetésben, ha szabad rendszereket szeretnének használni. Az általam használt legkényelme-

sebb grafikus telepítővel a Mandrake Linux és a Red Hat Linux rendelkezik (ezeket használtam, de az is előfordulhat, hogy létezik egyszerűbb is, jobb is). Egy számítástechnikai analfabéta, aki egy kicsit is tud angolul – ez a legtöbb esetben sajnos még mindig alapfeltétele a telepítésnek –, bátran nekiállhat telepíteni az általa kiválasztott Linux-rendszert. A felnőtté válás legszembetűnőbb bizonyítéka a programok 1.0-s változatainak megjelenése. A kedves olvasók nyomon kísérhették az OpenOffice.org, az AbiWord és a Mozilla fejlődését, korongjainkon mindig közzétettük a legfrissebb fejlesztések eredményét, így olvasóink közül valaki önkéntelenül is hozzájárulhatott a fejlődéshez. Így teszünk most is, annak reményében ezeket a csodálatos programokat, hogy egyre több embernek van rájuk szükségük. A Linux éve kis országunk határain belül is érvényes, az FSF csapat hatalmas feladatokat tűzött ki maga elé, amely szintén a kezdő és az angolul nem tudó embereknek hivatott segíteni.

Két, egyenként is tekintélyes méretű, de annál fontosabb programot maratoni magyarázati hétvégék alatt használható nyelvi tudással sikerült felvértezni. Az egyik ilyen program az OpenOffice.org volt, a másik pedig a Mozilla, mindkettő – azt hiszem, ezt nyugodtan elmondhatom – minőségi termék, gyors fejlődésüknek és megbízhatóságuknak köszönhetően sokan már a próbaváltozatokat is használták mindennapi munkájukhoz.

A másik igencsak nagy jelentőségű fejlesztés az UHU-Linux, mely teljes egészében anyanyelvünket alkalmazza, így mindenki a kedvére használhatja, nyelvi korlátok nélkül. Reméljük, hamarosan elkészül. Szintén magyar fejlesztés az MPlayer-MEncoder páros, amely a legjobb médialejátszó-, illetve kódoló-program Linux alá – népszerűsége kimagasló. Erről két számmal ezelőtt indított sorozatunkban bővebben is olvashatnak.

Remélem, hogy ez az irányvonul megmarad, és mind több felhasználó csatlakozik ehhez a közösséghez, ha másért nem is, hát önmaguk lelki üdvéért, mivel olyan terméket használnak, ami nem lopott és nem került több tízezer forintba, nem utolsósorban pedig biztonságos is.

Csontos Gyula
(Csontos.Gyula@linuxvilag.hu)
a Linuxvilág szakmai és
CD-szerkesztője. Szabadidejében szívesen mászik hegyet és kerékpározik.

Kapcsolódó címek

- <http://www.linux.org>
- <http://www.freebsd.org>
- <http://www.netbsd.org>
- <http://www.openbsd.org>
- <http://www.qnx.com>
- <http://www.beos.com>
- <http://www.openbeos.org>
- <http://www.atheos.cx>